

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ. З виконаного аналізу можна зробити такі висновки про девіантну поведінку та виділити наступні її ознаки: девіантна поведінка – це поведінка, яка не відповідає загальноприйнятим або офіційно встановленим соціальним нормам. Інакше кажучи, це дії, які не відповідають чинним законам, правилам, традиціям і соціальним установкам. Визначаючи девіантну поведінку як поведінку, що відхиляється від норм, слід пам'ятати, що соціальні норми змінюються. Це, у свою чергу, надає поведінці, що відхиляється, історично мінливий характер [4]. Отже, девіантна поведінка – це порушення не будь-яких, а лише найбільш важливих для даного суспільства в даний час соціальних норм. Девіантна поведінка й особистість, що її виявляє, викликають негативну оцінку з боку інших людей. Негативна оцінка може мати форму громадського осуду, соціальних санкцій або кримінального покарання. Насамперед, санкції виконують функцію запобігання небажаній поведінки. Але, з іншого боку, вони можуть призводити до такого негативного явища, як стигматизація особистості – навішування на неї ярлика.

Особливістю девіантної поведінки є те, що вона завдає реальної шкоди самій особистості або оточуючим людям. Це може бути дестабілізація існуючого порядку, заподіяння моральної і матеріальної шкоди, фізичне насильство. У крайніх своїх проявах девіантна поведінка представляє безпосередню загрозу для життя (наприклад, суїцидальна поведінка, насильницькі злочини, вживання «важких» наркотиків). Психологічним маркером шкоди є страждання, яке переживає сама людина чи оточуючі. Це означає, що поведінка, яка відхиляється, є руйнівною, а залежно від форми – деструктивною чи аутодеструктивною. Отже, на особистісному рівні девіантна поведінка – це соціальна позиція особистості, яка виступає у формі девіантного стилю і способу життя. Як відомо, більшість людей при бажанні цілком можуть змінити свою позицію по відношенню до суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях: Навчальний посібник / О. В. Безпалько. – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 134 с.
2. Большой толковый психологический словарь / Артур Ребер; [пер. с англ.]. – Т. 1 (А). – АСТ, Вече, 2003. – 592 с.
3. Галагузова М. А. Социальная педагогика : Курс лекций / Под ред. М. Галагузовой. – М. : ВЛАД. – 2000. – 416 с.
4. Kovalchuk T. I. Formuvannya gotovnosti maibutnikh sotsialnikh pedagogiv do organizatsii roboty u sferi dozvillya : [monographiia] / Tamara Kovalchuk; eds. assoc. T. F. Melnychuk. K. : NAKKKiM. 2012. – Ch. I. – 550 s.
5. Luneev V. V. Prestupnost v XXI veke: metodologiya prognoza / V.V. Luneev // Sotsys. – 1996. – № 7.
6. Orban-Lembryk L. E. Sotsialna psykhologia : posibnyk / L. E. Orban-Lembryk. – K. : Akademvydav, 2003. – 447 s.
7. Psykhologicheskyy slovar' / [eds. assoc. B. G. Meshcheriakova, V. P. Zinchenko]. – 1983. – 1051 s.
8. Sotsialna robota: slovar-spravochnik / eds. assoc. V. I. Filonenko. – M. : Kontur, 1998. – 480 s.

Кулик Н. А.

Сумської державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

ІНТЕРЕС СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТОМ У ВНЗ

Метою статті є визначення ставлення студентів до занять фізичного виховання і спорту. **Матеріал і методи:** аналіз літературних джерел з вказаної проблеми; аналіз документів; опитування (анкетування, усне опитування, бесіди); методи аналізу даних. У процесі опрацювання результатів опитувань було застосовано методи теорії інформації та нечітких множин. **Результати.** У дослідженні прийняли участь студенти першого курсу Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка природничо-географічного факультету в кількості 65 осіб. У статті відображено ставлення студентів до занять фізичного виховання і спорту за проведеною анкетною. **Висновки.** У результаті проведеного дослідження було виявлено, що ставлення студентів до занять фізичного виховання і спорту в цілому позитивне. Найбільш популярними видами спорту, якими б студенти хотіли займатися, є: різні види спортивних ігор, легка атлетика, різні види одноборства, плавання, важка атлетика, стрільба з лука, гімнастика, туризм, велоспорт, лижі.

Ключові слова: студент, фізичне виховання, здоров'я, фізична працездатність, рухова активність, фізичний розвиток, спорт.

Кулик Н. А. Интерес студентов к занятиям по физическому воспитанию и спорту в вузе. Цель статьи – определить отношение студентов к занятиям физической культурой и спортом. Материал и методы: анализ литературных источников по указанной проблеме; анализ документов; опрос (анкетирование, беседы), методы анализа данных. В процессе обработки результатов опросов были применены методы теории информации и нечетких множеств. **Результаты:** В исследовании приняли участие студенты первого курса Сумского государственного педагогического университета имени А.С. Макаренко естественно-географического факультета в количестве 65 человек. В статье отражено отношение студентов к занятиям физической культурой и спортом по проведенной анкете. **Выводы:** В результате проведенного исследования было выявлено, что отношение студентов к занятиям физической культурой и спортом в целом положительное. Наиболее популярными видами спорта, по мнению студентов, которыми бы они хотели заниматься есть: различные виды спортивных игр, легкая атлетика, различные виды единоборства, плавание, тяжелая атлетика, стрельба из лука, гимнастика, туризм, велоспорт, лыжи.

Ключевые слова: студент, физическое воспитание, здоровье, физическая работоспособность, двигательная активность, физическое развитие, спорт.

Kylik N.A. Interest of students in employments after p.e and sport in institution of higher learning. Aim of the article to define attitude of students toward engaging in P.E and sport. **Material and methods:** analysis of literary sources on indicated issue; analysis of documents; questioning (questionnaire, verbal questioning, and conversations); methods of analysis of

data. In the process of working of questioning results the methods of information and fuzzy sets theory were applied. **Results:** the students of the first course of the naturally-geographical faculty in an amount 65 persons Sumy Makarenko state pedagogical university took part in research. By us was an offer questionnaire that consisted of 10 questions and envisaged anonymity for finding out of relation of students to engaging in P.E and sport. In the article attitude of students is represented toward engaging in P.E and sport after the conducted questionnaire. On today's time one of basic tasks of P.E institution of higher learning has forming for the students of proof interest and necessity in relation to systematic physical self-perfection as main factor of their quality vital functions. One of most issues of the day of athletic-health activity of student young people on the modern stage of development of society is all-round physical development, strengthening of health of students, realization of higher professional preparation of young specialists in higher educational establishments, and others like that. To it is our opinion needed to create necessary terms for the origin of interest in engaging in P.E and sport, and also desire of students constantly to perfect the physical qualities during swift time - it one of problems of modern athletic motion of student young people. **Conclusions:** As a result of undertaken a study it was educed that attitude of students toward engaging in P.E and sport on the whole is positive. By the most popular types of sport after opinion of students what they wanted to engage in: different types of sport games, track-and-field, different types of wrestling, swimming, weightlifting, firing from bow, gymnastics, tourism, cycle racing, skis.

Key words: student, P.E, health, physical capacity, motive activity, physical development, sport.

Постановка проблеми. Одна з основних проблем сьогодні – постановка основного освітнього завдання – обумовлена соціальним замовленням і підготовкою високоактивної особи, професійно мобільного фахівця, який може себе комфортно почувати у будь-яких умовах. Фізичне виховання студентів у вищих навчальних закладах (ВНЗ) є невід'ємною частиною освіти, елементом гуманітарного виховання, умовою оптимізації фізичного і психічного стану, фізичного розвитку, підготовки до умов життєдіяльності. Головна мета фізичного виховання, як педагогічного процесу, – забезпечення високого рівня здоров'я і працездатності студента. Проте, на практиці дана мета має декларативний характер. Завдання системи фізичного виховання у вищих навчальних закладах характеризують оздоровчою і спортивною спрямованістю, забезпеченням морального і фізичного розвитку особистості на засадах індивідуалізації змісту, методів і засобів фізичної культури і спорту. Це пов'язано з тим, що проведені дослідження свідчать про негативні зміни у стані здоров'я, руховій підготовленості та фізичній працездатності молоді, яка навчається (О. Гнинюк, 2005; М. Бордуков, А. Рибаків, 2007; В. Волков, 2008; Ю. Коваленко, 2010). Отже, впровадження в навчальний процес кредитно-модульної системи змушує ВНЗ скорочувати обсяг годин на непрофільюючі предмети, до яких відносять і фізичне виховання. Скорочення обсягу годин веде до зниження ефективності занять з фізичного виховання щодо вирішення проблем гіподинамії, зміцнення здоров'я, розвитку професійно важливих фізичних та психофізіологічних якостей. На сьогодні у фізичному вихованні студентської молоді склалася проблемна ситуація. Особливого значення набуває оптимальне впровадження фізичної культури в навчальний процес, коли різноманітні щоденні фактори негативно впливають на організм молодшої людини, яка змушена в умовах сьогодення витримувати значні психофізичні навантаження різного напрямку і все це може негативно відобразитися на її здоров'ї. Таким чином, вище зазначене стає основним проблемним питанням, яке має досліджуватися в галузі фізичного виховання сучасної молоді.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проведений аналіз літературних джерел засвідчив те, що питання формування інтересу до фізичного виховання і спорту є предметом наукових досліджень у галузі фізичного виховання, педагогіки, що підтверджується великою кількістю науково-практичних та науково-методичних розробок [2; 5; 9; 10; 12]. За останні роки в Україні спостерігається стійке погіршення стану здоров'я студентів, про що свідчить велика кількість досліджень [1; 3; 11]. Поширення серцево-судинної патології збільшилося за останнє десятиліття у 1,9 рази, онкологічної – на 18%, бронхіальної астми – 35,2%, цукрового діабету – на 10,1%. В Україні кожний п'ятий хворіє на артеріальну гіпертонію. Встановлено, що у вищих навчальних закладах освіти кількість підготовчих та спеціальних медичних груп зростає від 5,36% на першому курсі до 14,46% на четвертому, відповідно спостерігається зменшення кількості студентів основної групи – від 84,0% до 70,2% [5; 6; 10]. Значна кількість вчених [4; 7; 8; 13; 14; 15] стверджує, що висока фізична працездатність є показником міцного здоров'я, і навпаки, низькі її значення розглядають як фактор ризику для здоров'я, як зазвичай вона пов'язана з більш високою руховою активністю і меншою захворюваністю, у тому числі і серцево-судинними захворюваннями. Збільшення відсотка показників ішемічної хвороби у здорових чоловіків віком 20–50 років, пояснюється причиною мінімальної фізичної працездатності, через що у 58 % випадках спостерігається явний і в 25 % виражений ступінь ризику захворювання серцевою хворобою. Проблема погіршення здоров'я можливо подолати раціонально організувавши режим дня молоді з включенням до нього достатньої рухової активності. Отже, на нашу думку, сьогодні актуальним завданням для викладачів фізичного виховання ВНЗ є формування у студентів ціннісного ставлення до стану свого здоров'я, занять фізичного виховання і спорту. Успішне вирішення означеного завдання можливе за умов сформованої позитивної мотивації студентів до систематичного фізичного самовдосконалення засобами фізичної культури. Саме тому, найголовнішим у структурі особистості фізичної культури студента є мотиваційний компонент.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження проведено відповідно до плану науково-дослідної роботи кафедри ТМФК навчально-наукового інституту фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка «Підвищення рівня здоров'я і фізичної підготовленості різних груп населення засобами фізичної культури» (номер державної реєстрації 0111 У 005736).

Метою нашого дослідження було визначити ставлення студентів до занять фізичного виховання і спорту.

Методи дослідження: аналіз літературних джерел з вказаної проблеми; аналіз документів; опитування (анкетування, усне опитування, бесіди); методи аналізу даних. У процесі опрацювання результатів опитувань було застосовано методи теорії інформації та нечітких множин.

Організація дослідження. У дослідженні прийняли участь студенти першого курсу Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка природничо-географічного факультету у кількості 65 осіб.

Виклад основного матеріалу дослідження. На сьогодні одним із головних завдань фізичного виховання у ВНЗ є

формування в студентів стійкого інтересу та потреби у систематичному фізичному самовдосконаленню як головного чинника їхньої якісної життєдіяльності. Одна з найбільш актуальних проблем фізкультурно-оздоровчої діяльності студентської молоді на сучасному етапі розвитку суспільства – усебічний фізичний розвиток, зміцнення здоров'я студентів, здійснення більш високої професійної підготовки молодих фахівців у вищих навчальних закладах тощо. На нашу думку, потрібно створювати необхідні умови для формування інтересу до заняття фізичного виховання та спорту, а також бажання студентів постійно удосконалювати свої фізичні якості протягом навчального часу. Це одна із проблем сучасного фізкультурного руху студентської молоді. Дослідження науковців [5; 9; 12] доводять, що формування мотивації до занять фізичним вихованням і спортом можливо тільки за умови підвищення освіченості студентів у практичних питаннях застосування різних засобів і методів підтримки здоров'я, досягнення розуміння, що фізична культура є складовою частиною загальної культури сучасного фахівця. Фізичне виховання і спорт у навчально-виховному процесі ВНЗ виступають як засіб соціального ставлення майбутніх фахівців, засіб активного розвитку їхніх індивідуальних і професійно значимих якостей, засіб виховання в душі колективізму і взаємодопомоги та засіб досягнення фізичної досконалості. Фізичне виховання є головним напрямком впровадження фізичної культури і становить органічну частину загального виховання, покликану забезпечувати розвиток фізичних, морально-вольових, розумових здібностей та професійно-прикладних навичок людини [8; 11; 12]. Нами було запропонована анкета, яка складалася з 10 запитань та передбачала анонімність для з'ясування ставлення студентів до заняття фізичного виховання і спорту.

Аналізуючи проблематику даної теми дослідження на базі Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка у студентів першого курсу природничо-географічного факультету за результатами анкети, ми отримали такі дані: питання «Ваша оцінка в атестаті по фізичній культурі» то 12 балів мають 4,6 % опитуваних; 11 балів – 18,5 %; 10 балів – 30,8 %; 9 балів – 15,4 %; 8 балів – 10,8 %; 7 балів – 7,6 %; були не оцінювальними – 12,3 % це ті, які відносилися до спеціально медичної групи. Можна стверджувати, що студенти, які вступили до ВНЗ, мають вище середнього рівень фізичної підготовки за оцінками в атестаті зі школи. Із 65 опитуваних студентів до основної групи відносяться 61,5 % студентів, підготовчої групи – 21,6 %, а до спеціально медичної групи – 16,9 %. Майже всі 81,5 % мають позитивне вставлення до занять фізичного виховання у ВНЗ, 13,9 % мають негативне відношення та 4,6 % – компромісне. 81,5 % респондентів стверджують, що фізичне виховання сприяє фізичному розвитку, оздоровленню людини та заняттю спортом, позитивний вплив власної фізичної підготовки на працездатність, а інші 18,5 % відповіли, що не мають таланту до заняття спортом, мають погане здоров'я, негативно ставляться до занять фізичного виховання і спорту та інше. Нас цікавила думка першокурсників, щодо питання «Потрібне фізичне виховання у ВНЗ чи ні?». Студенти відповіли так: потрібне – 96,9%, ні – 3,1%. Стосовно питання «Потрібно займатися спортом у ВНЗ чи ні?» ми отримали такі відповіді: та – 97,0 %, ні – 1,5 %, за бажаннями – 1,5 %. Отже, студенти стверджують, що фізичне виховання і заняття спортом при навчанні у ВНЗ потрібно.

Також нас цікавила думка студентів щодо кількості занять фізичним вихованням на тиждень: 35,4 % – відповіли 1 раз ; 2 рази – 26,1 %; 3 рази – 30,7 %; 4 рази – 1,6 %; 5 разів – 4,6 %; не могли відповісти – 1,6 %; щодо занять спортом ми отримали такі відповіді: 1 раз – 13,8 %; 2 рази – 33,9 %; 3 рази – 40,0 %; 4 рази – 3,0 %; 5 разів – 3,1 %; не могли відповісти – 6,2 % (рис. 1).

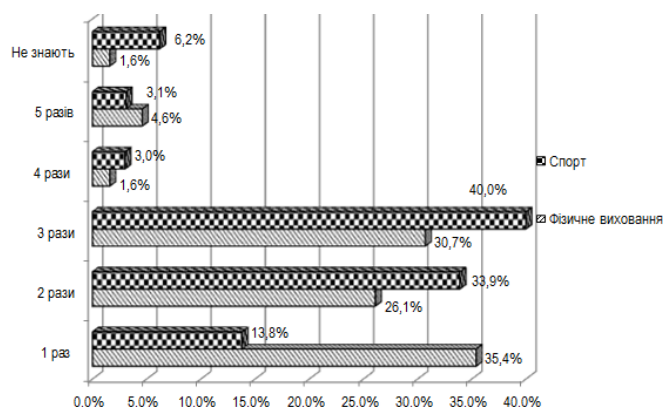

Рис. 1 Кількість занять на тиждень потрібно займатися фізичним вихованням і спортом на думку опитаних респондентів.

На питання «Якими видами спорту хотіли займатися?» ми отримали такі відповіді: значний відсоток 40,0 % першокурсників вибрали різні види спортивних ігор; 12,4 % – легка атлетика; 9,3 % – різні види одноборства; плавання – 4,6 %; важка атлетика – 3,1 % та стрільба з лука – 3,1 %; гімнастика – 1,5 %; туризм – 1,5 %; велоспорт – 1,5 %; лижи – 1,5 % і зовсім не хотіли займатися – 21,5 %. Можна стверджувати, що до тих 21,5 %, які не бажають займатися ніяким видом спорту відносяться студенти, які входять до спеціальної медичної групи. Варто зазначити, що нас цікавила думка студентів щодо спортивно-масової роботи у ВНЗ та їх ставлення до цього. У ході дослідження були отримані такі результати: 86,2 % студентів зазначили необхідність проведення змагань у ВНЗ, 12,3 % – ні; та не знають потрібні змагання – 1,5 % опитуваних. Так як сьогодні є актуальним питання щодо занять фізичним вихованням у ВНЗ, то дослідження проводилося серед студентів-першокурсників, які на питання «Обирали б ви заняття фізичним виховання, якби вони не були обов'язковими?» відповіли так: більший відсоток респондентів (60,0 %) вибрали фізичне виховання, а 40 % – ні. Отже, більша половина студентів позитивно ставиться до занять фізичним вихованням і спортом у ВНЗ.

Це пояснюється тим, що половина студентів активно й з інтересом займалися фізичною культурою в школі, а інші займалися іноді з інтересом та без особливого інтересу. Зовсім не займалися ті студенти, які відносилися до спеціальної медичної групи. Після проведеного опитування і бесіди зі студентами-першокурсниками нами були зроблені висновки: проведення занять з фізичного виховання має відбуватися в такому напрямку більше рухливих та спортивних ігор; змагання

та естафети; фізичне навантаження; можливість підтримувати гарний стан та бадьорий настрій; заняття у тренажерному залі; заняття з оздоровчого фітнесу; заняття з плавання; підвищення різноманітних видів діяльності на заняттях з фізичного виховання; особистість викладача його корисні поради і ставлення до студентів. Зовсім не подобається студентам: роздягальні, які не відповідають нормам, мала кількість спортивних залів.

ВИСНОВКИ. У результаті проведеного дослідження було виявлено, що ставлення студентів до занять фізичного виховання і спорту в цілому позитивне. Більша частина студентів визначилась у тому, що фізичне виховання і спорт у ВНЗ потрібне і сприяє здоровому способу життя, фізичній підготовленості та покращенню здоров'я, але деякі студенти виявили негативне ставлення до заняття фізичним вихованням та спортом. Найбільш популярними видами спорту, якими б студенти хотіли займатися, є: різні види спортивних ігор, легка атлетика, різні види одноборства, плавання, важка атлетика, стрільба з лука, гімнастика, туризм, велоспорт, лижі. Підтверджено, що під впливом систематичних занять з фізичного виховання і спорту в студентів підвищується рівень опірності до захворюваності, покращуються показники фізичної підготовки та фізичного розвитку, формуються особисті якості, позитивні риси характеру тощо.

ПЕРСПЕКТИВАМИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ є пошук шляхів інтенсифікації навчання фізичного виховання у студентів педагогічних ВНЗ.

ЛІТЕРАТУРА

- 1.Афанасьев В.В. Гипокінезія студентів вищих навчальних закладів / В.В. Афанасьєв, Ю.О. Мартинов, В.І. Шишацька, В.К. Щербаченко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: наук. монограф. за ред. проф. Єрмакова С.С. – Харків: ХДАДМ (ХХПІ), 2009. – № 1. – С. 3 – 5.
- 2.Гоєнко М.І. Спортивна та фізкультурно-оздоровча робота в юридичному вищому навчальному закладі / М.І. Гоєнко, О.Е. Коломійцева, Н.М. Баламутова // Слобожанський науково-спортивний вісник: [наук.-теорет. журн.]. – Харків: ХДАФК, 2014. – № 1 (39) – С. 17 – 21.
- 3.Клімакова Т. А. Аналіз стану фізичного виховання у вищих навчальних закладах / Т. А. Клімакова // Педагогіка, психологія та методико-біологічні проблеми фіз. виховання та спорту. – Х. : ХДАДМ (ХІПІ), 2011 – № 8. – С. 36–39.
- 4.Ковальчук В. Сучасні підходи до оцінювання навчальних досягнень із фізичного виховання студентів / В. Ковальчук // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. – Луцьк : РВВ «Вежа» Волин. нац. ун-ту ім. Лесі Українки, 2012. – № 4. – С. 285–289.
- 5.Кожевникова Л. К. Особистість викладача у формуванні здорового способу життя сучасного студента / Л.К. Кожевникова, З.Г. Дзюба, Н. І. Вертелецька // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т. Г. Шевченка. Випуск 55. Серія: педагогічних наук, Фізичне виховання та спорт: Зб. у 2х т. – Чернігів: ЧДПУ, 2008. - № 55. – Т. 1. – С. 222–226.
- 6.Кожевникова Н.Г. Гигиенические аспекты формирования здорового образа жизни студентов. Гигиена и санитария, 2011, №6, С. 48-51.
7. Маленюк Т.В. Сучасний стан національної системи фізичного виховання студентської молоді / Т.В. Маленюк // Валеологічна освіта в навчальних закладах України: стан, напрямки й перспективи розвитку: зб. наук. праць XX Всеукр. наук.-практ. конф. КДПУ ім. В. Винниченка. – Кіровоград: ПП Ексклюзив-систем, 2014. – С. 74 – 78.
8. Москаленко Н. Інноваційні технології фізичного виховання спрямовані на зміцнення здоров'я студентів / Н. Москаленко, Т. Сичова, З. Анастасєва // Спортивний вісник Придніпров'я. 2012. – № 2. – С. 10–12.
9. Присяжнюк С.І. Використання здоров'язбережувальних технологій у фізичному вихованні студентів спеціального медичного відділення. Теорія і практика. К.: ЦП «КОМПРИНТ», 2012, 464 с.
10. Стасюк Р. М. Значення фізичної культури та спорту в житті студента / Р. М. Стасюк, О. В. Куриленко // Фізична культура, спорт та здоров'я нації : збірник наукових праць. Вип. 18 (Том 1) / Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського; гол. ред. В. М. Костюкевич. – Вінниця: ТОВ «Планер», 2014. – С. 288 – 292.
11. Bichescu A. Leisure Time Sport Activities of the Students at Resita University // Procedia – Social and Behavioral Sciences. 2014. Vol. 117. P. 735–740.
12. Brian J. Sharkey. Fitness & health / Brian J. Sharkey, Steven E. Gaskill, Human Kinetics: 2006. – 429 p.
13. Lemond G. The science of fitness: power, performance and endurance / G. Lemond, M. Hom, G. Geasser. – San Diego: Academic Press Inc, 2014. – 208 p.

Литвин М.П., Сиротин О.С.

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ВПЛИВ ЗАСОБІВ НАРОДНОЇ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ НА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ

Стаття присвячена проблемі пошуку ефективності засобів та методів навчального процесу фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів. Це дозволить визначити найбільш значущі засоби і методи української фізичної культури, які будуть сприяти підвищенню ефективності навчального процесу фізичного виховання та вихованню мотивації студентської молоді до самостійних занять фізичними вправами.

Ключові слова: засоби, народна фізична культура, ефективність, навчальний процес, студенти, фізичне виховання.

Литвин Н.П., Сиротин А.С. Влияние народной физической культуры на повышение эффективности учебного процесса физического воспитания студентов. *Статья посвящена проблеме поиска эффективности средств и методов учебного процесса физического воспитания студентов высших учебных заведений. Это позволит определить наиболее значимые средства и методы украинской физической культуры, которые будут содействовать повышению эффективности учебного процесса физического воспитания и воспитания мотивации студенческой*